

SİLMARİLLİON: OKUMA NOTLARI

Bu Ayın Okumaları:

- ☐ 7. Silmariller ve Noldor'un Huzursuzluğu

7. Silmariller ve Noldor'un Huzursuzluğu:

- Silmarillerin doğası ve özellikleri nedir?
- Melkor'un Silmarillere ve içindeki ışığa arzusu nasıl anlaşılabilir?
- Fëanor'un Silmarilleri yapış motivasyonuna ve onlarla olan ilişkisine 'sahiplenicilik' teması nasıl yansıyor?
- Melkor'un Noldor'a dair tasarıları: manipülasyon, yazar için ne oranda düzenli bir tema? Şahsî mi?
- Fëanor'un manipülasyonlara bu kadar hızlı inanışı, ivedi aksiyonları ve kardeşlerine karşı 'geçmeyen' saldırganlığı ile yazar, nasıl bir kişilik intibâsı yaratıyor?
- Finwë'nin, diğer oğulları karşısında Fëanor'a yaptığı babalıkta kusur görüyor musunuz? Suçluluk hissi mi?
- Valar'ın meseledeki eylemlerini nasıl değerlendirirsiniz? İnsanlardan bahsetmemeleri ve Valinor'a Elflerin çağrılmasına dair Fëanor'un ithamları ne oranda meşrû?

KİLİT ALINTI*

"Zirâ Fëanor, Silmarilleri açgözlü bir sevgi ile sevmeye başlamıştı ve babası ile yedi oğlu hâriç onları herkesin gözünden sakınıp gizliyordu; içlerindeki ışığın kendisinin olmadığını artık nâdiren hatırlıyordu." (Bölüm VII)

KİLİT ALINTI*

Mandos Fëanor'a: "Kölelikten bahsedersin. Eğer ki kölelik ise, bundan kaçamaman gerekir: zirâ Manwë Arda'nın Kralıdır, sırf Aman'ın değil." (Bölüm VII)

AKADEMİDEN ALINTI

"[Fëanor'un] yaratımı hem bir sentez hem de bir parçalanmadır; bu bakımdan mitolojinin kalbinde yatan paradoksu canlı biçimde gösterir. Silmarillerin iç ateşi "Valinor Ağaçları'nın karışmış ışığıdır" (Sil). Fëanor bu mücevherlerde Ağaçların ayrılmış altın ve gümüş ışığını yeniden birleştirmiş ve bütün kılmıştır. Ne var ki o ışıktan bir kısmını alıp mücevherlerin içine hapsetmekle mecbûren onu parçalamış ve daha ileri kırılmaların mümkün olacağı bir durum yaratmıştır." (Verlyn Flieger, *Splintered Light*, s. 109).

"Sahip olma arzusu, Tolkien'in kozmolojisinde başlıca ayartıcıdır; sahiplenicilik ise en büyük ihlâldir" (Flieger, s. 109).

[Melkor ve Fëanor'a dair] "Işığa sahip olma arzusu, onun içinde yaşama arzusunun üstüne çıkmaktadır" (Flieger, s. 110).

*Birincil metinden alıntılar Berkay Ündeğer tarafından alternatif şekilde çevrilmiştir.

SILMARİLLER VE NOLDOR'UN HUZURSUZLUĞU

Silmariller:

Fëanor gizlice Silmarilleri yaratır: içlerinde Valinor'un İki Ağacının ışığını taşıyan üç mücevher. Fëanor'un kalbi, Silmarillere bağlanmıştır ve Melkor onları arzulamaktadır.

Noldor'un Huzursuzluğu:

Melkor, Fëanor'u yok etmeyi ve Elfler ile Valar arasındaki dostluğu bitirmeyi tasarlar. Valar, İnsanlar ve birbirleri hakkında onlara yalanlar fısıldayarak Finwë'nin oğullarını birbirlerine düşürür. Bunun yanında onları, silahlar yapmaları konusunda iknâ eder. Noldor kibirli, kıskanç ve şüpheli hâle gelir.

Finwë, soydaşlarını bu huzursuzluğu görüşmek üzere çağırır. Fingolfin, babasını Fëanor'un isyankâr sözlerini ve planlarını kınamaya çağırır; ancak Fëanor, Fingolfin'i onun yerini gasp etmeye çalışmakla suçlar. Fëanor kılıcını üvey kardeşine çeker ve bu olay nihâyetinde Noldor'un Huzursuzluğu artık gizli olmaktan çıkar.

Fëanor'un Sürgünü:

Valar, Fëanor'u Hüküm Çemberinin önüne getirtir ve onu 12 yıl sürgün cezasına çarptırırlar. Fëanor, Tirion'dan ayrılır ve Silmariller gözden uzakta kilitli şekilde kalır. Bir süre sonra Melkor, Fëanor'a gelip Silmarilleri ele geçirmek için hafiften örtülü bir girişimle ona yardım etmeyi teklif eder. Ancak Fëanor onu reddeder ve Melkor kaçır. Valar onu arar ama bulamaz.

*Bölüm özetleri "Tea with Tolkien"nin** (Kaitlyn Facista) Silmarillion Okur Rehberi'nin*** Türkçe çevirisinden aktarılmıştır.

**İG & X: @teawithtolkien

*** Silmarillion Okur Rehberi, <https://www.teawithtolkien.com/> web sitesinden indirilebilecek çeşitli ÜCRETSİZ kaynaklardan biridir.

AMAN KAYITLARI (AĞAÇ YILLARINA GÖRE)*

1400 - 1410	Melkor'un serbest bırakılması - Melkor'un serbestçe gezinmeye başlaması
1450	Fëanor'un Silmarilleri yaratması
1490	Fëanor'un Fingolfin'i tehditi
1492	Melkor'un Fëanor'u Formenos'ta ziyareti
1495	Manwë'nin festivali, Ağaçların katli

*Morgoth's Ring (The History of Middle Earth 10), Annals of Aman & Tolkien Gateway: Timeline/First Age

ÇEVİRİ ÖNERİLERİ*

SİLMARİLLER VE NOLDOR'UN HUZURSUZLUĞU: İTHAKI	ÖNERİLEN ÇEVİRİ
“Ilúvatar Çocukları için beden ne demekse, Silmariller için de bu kristaller aynı önemdeydi, içlerinde yanan ateşin evi, onların bir parçası, ama bir yandan parçalarının hepsi birden ve yaşamının ta kendisiydi” (s. 150)	“Ilúvatar’ın Çocukları için beden ne ise Silmariller için de bu kristal oydu: hem içerisinde olan, lâkin bütünü olan, hem de onun yaşamı olan içsel ateşinin kabuğu”
“Tirion'daki hazinesinin derin bölmelerinde kilitli tutularak sıkı bir koruma altına almıştı” (s. 153)	“Tirion'da istiflediği hazinesinin derin bölmelerinde kilitli şekilde yakın gözetim altına alınmışlardı”
“uzaklarda beliren bir buluta benzeyen şüphe, başlarına daha ne belalar geleceğini bilmemenin verdiği korkuyla boğuşan tüm Aman sakinlerinin keyfini kaçırıyordu” (s. 160-61)	“... hafif soğuk bir rüzgârın üzerinde hep yükseklerde gezinen uzaklarda bir bulut gibi şimdi bir şüphe, buradan nasıl bir şer geleceğini bilmemekten kaynaklanan bir korkuyla Aman sâkinlerinin huzurunu bozmuştu”
*İthaki Yayınlarının ‘beyaz kapaklı’ Silmarillion baskısındaki Türkçe çeviri yanlışları baz alınmıştır. Yanlış kelime seçimleri, terim veyahut bilgiler özellikle renklendirilmiştir.	